

การนำเสนอรูปแบบการจัดสภาพักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา
ขนาดเล็กในชนบท

นางวิไลรัตน์ ยิ้มแจ้ง

ศูนย์วิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

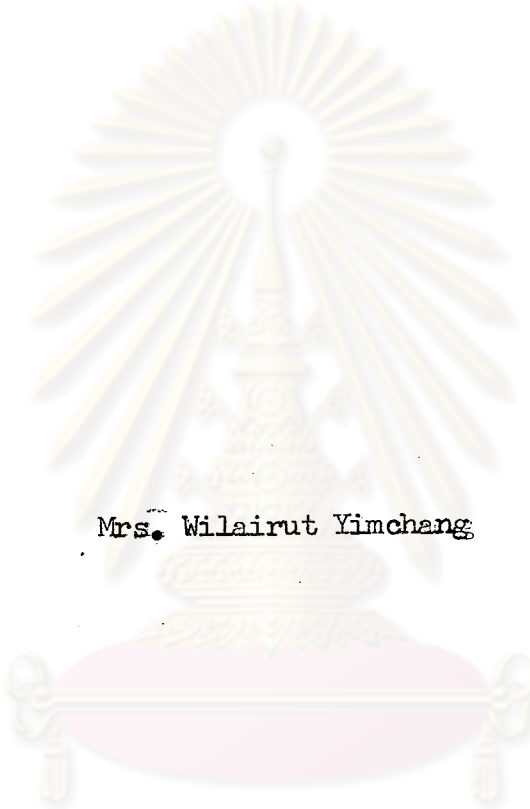
พ.ศ. 2527

ISBN 974 -564 -051- 4

011355

1666A899

A PROPOSED MODEL OF ORGANIZING THE STUDENT COUNCIL
FOR THE SMALL SIZE ELEMENTARY SCHOOLS IN
RURAL AREA

Mrs. Wilairut Yimchang

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfilment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Elementary Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1984

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การนำเสนอรูปแบบการจัดสถานักเรียนในโรงเรียน
ประถมศึกษาขนาดเล็กในชนบท

โดย

นางวิไลรัตน์ ยิ้มแจ้ง

ภาควิชา

ประถมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์รุจิระ สุภรณ์ไพบูลย์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

[Signature] ..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประคิมฐ์ บุนนาค)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

[Signature] ..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ อำไพ สุจริตกุล)

[Signature] ..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์รุจิระ สุภรณ์ไพบูลย์)

[Signature] ..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิรมล สวัสดิ์บุตร)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การนำเสนอรูปแบบการจัดสถานักเรียนในโรงเรียน
ประถมศึกษาขนาดเล็กลงในชนบท

ชื่อนิสิต

นางวิไลรัตน์ ยิ้มแจ้ง

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รุจิระ สุภรณ์ไพบูลย์

ภาควิชา

ประถมศึกษา

ปีการศึกษา

2527

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอรูปแบบการจัดสถานักเรียนที่เหมาะสม
สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กลงในชนบท

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างรูปแบบการจัดสถานักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กลง
ในชนบท ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ องค์ประกอบ การดำเนินงาน อำนาจ
หน้าที่ของสมาชิกและที่ปรึกษาสถานักเรียน การเลือกตั้งสมาชิกสถานักเรียนและแบบการ
ประเมินผลการจัดสถานักเรียน พร้อมทั้งแบบสอบถามเพื่อถามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง
ประชากรที่มีต่อรูปแบบการจัดสถานักเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 1 ชุด เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ
ตรวจ หลังจากปรับปรุงแก้ไขรูปแบบและแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว
ได้ส่งให้ครูและผู้บริหารในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กลง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติที่อยู่ในอำเภอชั้นที่ 3, 4 และ 5 ของเขตการศึกษา 12 จำนวน
168 โรงเรียน รวมตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น 336 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแยกประเภท
และแบบขรรค์มา ผู้วิจัยรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต
และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่างประชากร

มาปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการจัดสถานักเรียนให้เป็นรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับโรงเรียน
ประถมศึกษาขนาดเล็กในชนบทและสามารถนำไปปฏิบัติได้

ผลการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างประชากร เห็นด้วยกับรูปแบบการจัดสถานักเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
โดยเห็นว่ามีเหมาะสม สามารถนำไปปฏิบัติได้ทุกประเด็น นอกจากนี้ยังได้ให้ข้อคิด
เห็นและเสนอแนะเพิ่มเติม เช่น การนำรูปแบบการจัดสถานักเรียนไปปฏิบัติควรปรับให้
เข้ากับสภาพแวดล้อมและสภาพของโรงเรียน การกำหนดเวลาประชุมสถานักเรียน
การให้ครูทุกคนในโรงเรียนและบุคลากรในชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมสถานักเรียนและ
การจัดให้มีการประเมินผลกิจกรรมสถานักเรียน ซึ่งผู้วิจัยได้นำความคิดเห็นและข้อเสนอ
แนะเหล่านี้มาปรับปรุงรูปแบบการจัดสถานักเรียนที่สร้างขึ้นสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา
ขนาดเล็กในชนบทสามารถนำไปปฏิบัติได้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title   A Proposed Model of Organizing the Student Council
                         for the Small Size Elementary Schools in Rural Area

Name   Mrs. Wilairut Yimchang

Thesis Advisor   Assistant Professor Ruchira Supornpaibul

Department   Elementary Education

Academic Year   1984

ABSTRACT

Purpose :

The purpose of this research was to introduce the appropriate model of student council applicable to small elementary schools in rural areas.

Procedure :

The researcher proposed the model of student council for small elementary schools in rural areas composing of principles, objectives, council composition, working procedure, authority and functions of members and advisors, election of council members and evaluation format for council operation. After improving the model and its attached questionnaire according to the experts' advice, the model and attached questionnaire were distributed to teachers and school administrators in small elementary schools in rural areas which are under the office of the National Primary Education Commission Ministry of Education. These 168 schools are in the districts of levels 3, 4 and 5 of the Educational Zone 12. The samples of 336 teachers and administrators were drawn by stratified random sampling and simple random sampling.

The data were collected and analyzed by using percentage, arithmetic mean and standard deviation. Opinions and recommendations received from the samples were taken into account to improve the proposed model of student council. Finally, the most appropriate and applicable model of the student council for small elementary schools particularly in rural areas was formed.

Results :

The teachers and administrators agreed that the proposed model of student council is applicable to the small elementary schools in rural areas. They also rendered comments and recommendations concerning the model adjustment to local conditions and school environment upon implementation, timing and frequency of the student council meeting, participation of teachers and community in the council activity, evaluation of the council activities. Those comments and recommendations were taken into account in constructing the final model applicable to the small elementary schools in rural areas.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่อง "การนำเสนอรูปแบบการจัดสถานักเรียนในโรงเรียน
ประถมศึกษาขนาดเล็กในชนบท" นี้ สำเร็จด้วยดีเพราะได้รับความกรุณาจาก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รุจิระ สุภรณ์ไพบูลย์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ศาสตราจารย์
สุนัน อมรวิวัฒน์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เอกชัย กิ่งสุขพันธ์ ซึ่งได้ให้ความอนุเคราะห์
ช่วยเหลือ แนะนำ ให้ขอคิด แกไขข้อบกพร่องและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยอย่างยิ่งตลอดมา
ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ อำไพ สุจริตกุล ประธานกรรมการ
สอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิรมล สวัสดิ์นิมิตร กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่ได้
กรุณาให้คำแนะนำและให้ขอคิดในการปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ให้มีความสมบูรณ์
ยิ่งขึ้น นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รับความช่วยเหลือ แนะนำคำปรึกษาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร. ดวงเดือน อ่อนนวม และอาจารย์ นภาพร อมรเลิศสินไทย รวมทั้งท่านผู้ทรงคุณวุฒิ
13 ท่าน ที่ได้กรุณาตรวจแก้ไข ให้ขอคิดในการสร้างรูปแบบและแบบสอบถามที่ใช้ในการ
วิจัยและได้รับความร่วมมือจากคณาจารย์ ผู้บริหารในโรงเรียนประถมศึกษาที่เป็นกลุ่ม
ตัวอย่างประชากร ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย และขอ
ขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่กรุณาให้ทุนอุดหนุนการวิจัยครั้งนี้

ท้ายที่สุดนี้ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ผู้ให้ชีวิตและการศึกษาแก่ลูก รวมทั้ง
ทั้งทุกท่านที่มีส่วนช่วยเหลือ เป็นกำลังใจจนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จ

วิไลรัตน์ ยิ้มแจ้ง

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
รายการประกอบ	ฉ

บทที่

1	บทนำ.....	
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	11
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	8
	ขอบเขตของการวิจัย.....	8
	ข้อตกลงเบื้องต้น.....	8
	วิธีดำเนินการวิจัย.....	9
	คำจำกัดความ.....	11
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	12
2	เอกสารและวรรณคดีที่เกี่ยวข้อง	
	ความหมายของสถานักเรียน.....	13
	ประวัติความเป็นมาของสถานักเรียน.....	15
	หลักการจัดตั้งสถานักเรียน.....	18
	จุดมุ่งหมายของการจัดตั้งสถานักเรียน.....	18
	ประโยชน์ของการตั้งสถานักเรียน.....	21
	รูปแบบสถานักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา.....	23

สารบัญ (ต่อ)

ยพท

หน้า

	รูปแบบสถานักเรียนโรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๓๖ (บ้านพุ่มวง)	24
	รูปแบบสถานักเรียนโรงเรียนชุมชนวัดแสนทุ่ง.....	26
	รูปแบบสถานักเรียนโรงเรียนอนุบาลสุพรรณบุรี.....	33
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	40
3	วิธีดำเนินการวิจัย	
	ประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร.....	46
	การสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย.....	49
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	53
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
	การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม...	57
	การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างประชากรที่มีต่อรูปแบบ การจัดสถานักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กใน ชนบท.....	66
	ความคิดเห็นและแนวทางในการปรับปรุงรูปแบบการจัดสทา- นักเรียนที่เหมาะสมสำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ในชนบท.....	76
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และขอเสนอแนะ	
	สรุปผลการวิจัย.....	79
	อภิปรายผลการวิจัย.....	81
	ขอเสนอแนะ.....	84

สารบัญ (ต่อ)

ยพท

๓

หน้า

รูปแบบการจัดสถานักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก
ในชนบทที่ได้จากการวิจัย..... 86

บรรณานุกรม..... 109

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก..... 118

ภาคผนวก ข..... 120

ภาคผนวก ค..... 123

ภาคผนวก ง..... 126

ประวัติผู้เขียน..... 155

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรแต่ละอำเภอ ในแต่ละจังหวัดของเขตการศึกษา 12	47
2	จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งและได้รับคืน.....	54
3	ประสิทธิภาพในการทำงานคานการ ประถมศึกษาของกลุ่มตัวอย่างประชากร.....	58
4	จำนวนนัก เรียนทั้งหมดที่โรงเรียนของกลุ่มตัวอย่างประชากร.....	59
5	จำนวนครูทั้งหมดในโรงเรียนของกลุ่มตัวอย่างประชากร.....	60
6	ความสนใจเกี่ยวกับเรื่องสถานักเรียนของกลุ่มตัวอย่างประชากร	61
7	การจัดกิจกรรมสถานักเรียนไฟโรงเรียนของกลุ่มตัวอย่างประชากร	62
8	ระยะเวลาในการดำเนินการจัดสถานักเรียนไฟโรงเรียนของกลุ่มตัวอย่างประชากร.....	63
9	การมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมสถานักเรียนของกลุ่มตัวอย่างประชากร.....	64
10	การเข้ารับการฝึกอบรมในโครงการสถานักเรียนหรือโครงการประชาธิปไตยในโรงเรียนของกลุ่มตัวอย่างประชากร.....	65
11	ความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อรูปแบบการจัดสถานักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กในชนบทในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหลักการและวัตถุประสงค์ในการจัดสถานักเรียน.....	66
12	ความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อองค์ประกอบของรูปแบบการจัดสถานักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กในชนบท	69
13	ความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่ออำนาจหน้าที่ของสมาชิกและที่ปรึกษาสถานักเรียนตามรูปแบบการจัดสถานักเรียนไฟโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กในชนบท.....	70

รายการประกอบ (ต่อ)

ตารางที่

หน้า

14	ความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการดำเนินงาน ของสถานักเรียนตามรูปแบบการจัดสถานักเรียนในโรงเรียน ประถมศึกษาขนาดเล็กในชนบท.....	72
15	ความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อรูปแบบการจัดส ถานักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กในชนบท.....	74
16	ความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อความเป็นไปได้ และการนำรูปแบบการจัดสถานักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา ขนาดเล็กในชนบทไปประยุกต์ใช้.....	75

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย